

Ojedinělé rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ke cash-poolingu

Martin Koldinský

Rödl & Partner

Na konci října vydal Nejvyšší správní soud velmi zajímavé a prozatím ojedinělé rozhodnutí týkající se vnitroskupinového financování, respektive cash-poolingu mezi spojenými osobami. Aktuální rozsudek je prvním rozsudkem svého druhu.

Celá kauza je poměrně složitá, ale ve zkratce lze konstatovat, že správce daně doměřil rozdíl mezi původními úrokovými sazbami, které daňový subjekt dostával za prostředky, které poskytl spojeným osobám v rámci cash-poolingu, a novými, upravenými sazbami. Úrokové sazby se lišily poměrně výrazně, neboť před uzavřením nové smlouvy daňový subjekt dostával za vklady úroky ve výši 1M PRIBOR + 3 % a za půjčené peněžní prostředky hradil úrok 1M PRIBOR + 3,75 %. Rozdíl mezi vklady a čerpáním tak nebyl příliš výrazný. Po změně smluvního ujednání, kdy se změnil princip fungování cash-poolingu, měl daňový subjekt vklady nově úročeny sazbou 1M PRIBOR + 0,17 % a za půjčky pak hradil úrok ve výši 1M PRIBOR + 4,5 %.

Správce daně při doměřování daňové povinnosti, jež byla výsledkem daňové kontroly, vyšel z původního smluvního ujednání, kde bylo údajně uvedeno, že může daňový subjekt požadovat úpravu úrokových sazeb, pokud by nebyly z jeho pohledu tržně obvyklé. Jelikož tak daňový subjekt neučinil, měl správce daně za to, že jsou původní úrokové sazby tržně obvyklé – na rozdíl od sazeb nových. Aniž by tedy správce daně stanovil správnou referenční (tržně obvyklou) úrokovou sazbu, doměřil rozdíl mezi původní a novou sazbou.

Oblast vnitroskupinového financování se dostává do popředí a bude stále častěji předmětem sporu mezi finanční správou a daňovými poplatníky.

Správce daně dle Nejvyššího správního soudu pouze požadoval po daňovém subjektu vysvětlení rozdílu mezi původní úrokovou sazbou a novou úrokovou sazbou, a to aniž by stanovil referenční cenu (úrok), se kterou mají být úroky mezi spojenými osobami porovnávány. Tím se správce daně dopustil dle NSS chyby a neunesl své důkazní břemeno.

Správce daně argumentoval mimo jiné tím, že cash-pooling je velmi specifický a v podstatě nesrovnatelný s jinými finančními nástroji, a proto nemohl nalézt referenční cenu. Z tohoto hlediska bylo dle Nejvyššího správního soudu povinností správce daně vyjít například z úrokových sazeb na bankovních účtech a ty příslušným způsobem korigovat například s využitím znalce, aby byla zjištěna referenční cena.

Ve prospěch daňového subjektu svědčilo mimo jiné to, že v průběhu daňové kontroly spolupracoval a dokládal celou řadu důkazních prostředků, jimiž prokazoval svá tvrzení, přičemž správce daně tyto informace nevzal v potaz.

Tento rozsudek NSS jen potvrzuje, že oblast vnitroskupinového financování se dostává do popředí a bude stále častěji předmětem sporu mezi finanční správou a daňovými poplatníky. Změny úrokových sazeb jsou samozřejmě běžné, a to zejména v kontextu dnešní situace na finančních trzích. Každá změna však musí dávat smysl zejména z ekonomického pohledu a musí být důkladně zdokumentována, aby mohl být tento ekonomický smysl správci daně prokázán, stejně tak jako princip tržního odstupu. /